

Minister Finansów

Warszawa, 24 lutego 2025 roku

Sprawa: petycja dotycząca utworzenia budżetu partycypacyjnego,
samoopodatkowania, sfinansowania, współfinansowania inwestycji
zgłoszonej na zebraniu mieszkańców
Znak sprawy: DPL4.056.8.2024
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Odpowiedź na petycję

Szanowna Pani,

odpowiadając na wystąpienie z 4 grudnia 2024 r. (1157/2024) uprzejmie informuję, że korespondencja została zakwalifikowana jako petycja, zgodnie z ustawą z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach¹.

W przesłanym przez Panią piśmie zawarty jest postulat dotyczący utworzenia budżetu partycypacyjnego, samoopodatkowania, sfinansowania, współfinansowania inwestycji zgłoszonej na zebraniu mieszkańców. Uwzględniając, że celem zgłoszonych propozycji jest wprowadzenie do polskiego systemu prawnego rozwiązań mających zapewnić dodatkowe dochody dla jednostek samorządu terytorialnego, w szczególności gmin, zwracam uwagę, że Konstytucja i ustawy szczególne określają zasady i sposób pozyskiwania finansowania.

Przepis art. 167 Konstytucji² określa gwarancje formalne i proceduralne, w zakresie zapewnienia jednostkom samorządu terytorialnego udziału w dochodach publicznych pozwalających na realizowanie zadań publicznych przypisanych tym jednostkom. Gminy mają ustawowo zagwarantowane: dochody, władztwo podatkowe w granicach prawa, dokonywanie wydatków i określanie dopuszczalnych w granicach prawa metod i form działania, a w szczególności dostosowanie dochodów i wydatków do zakresu działań oraz wyboru optymalnej formy organizacyjnej gospodarki finansowej.

¹ Dz.U. z 2018 r. poz. 870.

² Dz.U. z 1997 r. Nr 78, poz.483 z późn.zm.

Źródła dochodów własnych gmin zostały wymienione wprost w ustawie z dnia 1 października 2024 r.³ o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Przepis art. 4 wskazuje źródła dochodów własnych gmin, w tym m.in.

- wpływy z podatków: od nieruchomości, rolnego, leśnego, od środków transportowych, dochodowego od osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej, od spadków i darowizn, od czynności cywilnoprawnych;
- wpływy z opłat: skarbowej, targowej, miejscowej, uzdrowiskowej i od posiadania psów, reklamowej, eksploatacyjnej i innych stanowiących dochody gminy, uiszczanych na podstawie odrębnych przepisów.

Dodatkowo informuję, że mieszkańcy na podstawie art. 2 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym⁴ dla realizacji lokalnych potrzeb społecznych mają możliwość zwiększenia dochodów gminy w drodze referendum o samoopodatkowaniu, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji organów gminy.

Uwzględniając powyższe okoliczności, w mojej ocenie gminy mają zapewnione finansowanie powierzonych im zadań publicznych przez obowiązujące regulacje prawne.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów

Monika Derejko-Kotowska

Dyrektor

Departament Podatków i Opłat Stanowiących Dochód Jednostek Samorządu Terytorialnego

³ Dz.U. z 2024 r. poz. 1572

⁴ Dz.U. z 2023 r. poz. 1317 z późn.zm.